

Hálaadás

a Pozsonyi Úti Református Egyházközség
állandó kiadványa
2017 karácsony

Tartalom

Mit adott Jézusnak? Berkesi Gábor – 2. oldal
Hódolattal az Úrnak: Székely Tamás – 4. oldal
Presbiterek az Igérő!l: Szabó Attila – 6. oldal
Kodály Zoltán emlékezete: Berkesi Sándor – 7. oldal
Megvalósult álom: Berkesi Boglárka – 9. oldal
„Néped készen állva”: családi délután – 10. oldal
Gyülekezeti híreink – 11. oldal
Ajánló – 12. oldal

reformáció

Mit adott Jézusnak?

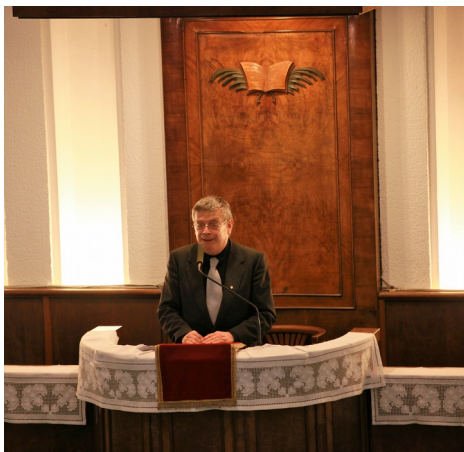
„Majd... ajándékokat adtak neki, aranyat, tömjént, mirhát” Máté 2,11

Na, mit hozott a Jézuska? – hangzott és hangzik el számtalanszor ez a bugyuta, infantilis kérdés. (Jézuska? a Világ Megváltója, Kyriosza, csak így, becézve?). – Karácsonyfát, sok játékot, téli szünetet stb. – jöttek a megszokott, sztereotip válaszok. Ám a válaszóközben jött néhány meglepő megfogalmazás is: nekem a Jézuska az apukámat hozta, mondta egy gyermek. Két éve itt hagyott minket, de

most az ünnepen visszajött. Ez a legboldogabb karácsonyom. – Mit hozott Jézuska? – Jézust – hangzott a bizonyásgtétele egy bakfis korú leányka ajkán. Most ismertem meg igazán, bennem is személyesen megszületett.

Am a kérdés így is feltehető: mit adott Jézusnak? Adtál egyáltalán? Avagy a karácsony arra való, hogy csak kapjak? A bibliai történetben egy névtelen valaki odaadta istállóját

Jézusnak (ellentétben a fogadóssal). Az istálló, benne a jóság nagy kincs volt abban a szegény időben, akinek adatott, nagyon féltette, őrizte. Mégis adta. A napkeleti bölcsek odaadták Jézusnak szakértelmüket. Vizsgálták az égboltot, felfedezték, megértették

az Univerzum üzenetét. Odaadták fizikumukat, kondíciójukat: nagy távolságról utaztak, fordított életmódot éltek (nappal pihenés, éjjel vándorlás), mégis mentek. Feladták a csalódásból adódó sértődöttség embe-

ri gyengeségét. Jeruzsálemben hírehamva sincs ünneplésnek. A királyi udvar is csak „bénázik”. Nem fordultak vissza megbántottan, hanem indultak tovább a csillag nyomán. Odaadták adományait: nem zsebpénzt az Úrnak, soknak tűnő, ámde a feleslegből való alamizsnát, aranyat (királynak, vagy családtagjainak járó), tömjént (kitűnő fertőtlenítő), mirhát (roboráló, erősítő, anyatejképző

szer). Odaadták önmagukat: leborultak a gyermek előtt. Ez a testtartás üzenet, ha te állsz, én nem állhatok, így fekve tehetetlen vagyok, neked kiszolgáltatott, rendelkez velem. Odaadták kényelmüket, új életlátásukat: más úton tértek vissza (mai képpel élve, nem az autópályán, hanem bekötőutakon, hogy ne kelljen Heródeussal találkozni). Új szívvel, új utakon.

Mi, mai emberek mit adhatunk? Jézusnak kell ajándék? Nincs rászorulva. Ő mondja, a Megváltó: éhes voltam, ennem adtatok, szomjas voltam inni adtatok, mezítelen voltam felruháztatok, fogoly voltam meglátogatattok. Ha csak egyvalakivel megtettétek velem tettétek meg. (Máté 25,35-37;40). Itt a válasz, a megoldások tárháza. Vedd észre a körülötted élő, fázó, éhes, fogolylelkű embertársat, és Jézus nevében, őrá tekintve, gyógyítgasd! Talán épp egy gyermek, családtag, testvér, várná ezt a gyógyító mennyei terápiát. De a legtöbb amit tehetsz ez: fogadd el Őt, Megváltódnak, megvallott bűneid megbocsátójának, legyen Jézuskából Úr Jézus, élj Vele, és Ő igaz emberre tesz, ad őszinte áldott Karácsonyt.

Berkesi Gábor

” Az első karácsony óta azt is tudjuk, hogyan kell Istent helyesen szeretni. De sokféleképpen próbálták tisztelni az Istent! Mennyi könyvvel, bölcseséggel, fejtöréssel, okoskodással, mennyi áldozattal, önkínzással és így tovább. És jön Valaki, Isten Lénye, Isten megtestesítője, Aki minden értéket, minden parancsolatot, ami csak az Ószövetségbe befér, egyetlen parancsolatba foglal össze: Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből, érelemmel, érzelemmel, akarat, egész lényeddel. Ez az igazi istentisztelet, és Jézus ezt nemcsak tanította, hanem harminchárom éven keresztül, egész Lényével be is mutatta. Ami ezen felül van, az nagyon tiszteletreméltó liturgia, rítus, kedves, szép, ilyen vagy olyan megrendezett istentisztelet; de ha csak annyi, akkor az bizony csupán vasárnapolás. Isten igazi tiszteletét Jézus egy életen át, szüntelen nemcsak tanította, hanem élte: Szeresd az Atyát, az Abbát! Albert Schweitzer azt mondta, számára a szeretet azt jelenti: Rendelkezésedre állok, Istenem, rendelkezésedre állok, embertársam.

Gyököcsy Endre (halálának 20. évfordulóján a fenti idézettel emlékezünk rá.)

Hódolattal az Úrnak

H ódolattal térdet hajtvá
Uram téged magasztallak.
Bárcsak ott lehetnék Veled,
S dicsérném én, a véges, téged, a
Végtelent.
Fénytelen volna nélküled a létem,
De fényed azóta ragyog e világban szüntelen:
S bár a sötétség téged be nem fogadott,
Add, hogy én megnyithassam előtted
az ajtót!
Ne legyenek szívtelen fogadás,
Aki nem fogadja szívesen a
bebocsátást kérő kiszolgálta-
tott vándort!
Hanem lehessen életem be-
fogadó szállás:
Az érkező Úr iránt minden-
kor hálás.
Bár nem méltó palota ez a
Királynak,
Kit a Menny angyalai zengő
énekekkel áldnak,
S neki nagy dicsőséget adnak,
De lehet hajlék, mely csöndes, s
igazságodra éhes.
O mily boldog lehetek, ha adod a
te igazságodat,
S elhozod életembe a mennyei nyugalmat.
Most talán még csupa karácsonyi ro-
hanás vagyok,
S lelkemet terheli megannyi keserű
bűn, nyomorúság, átok.
De te könyörülhetsz, ha akarsz,
Megtisztíthatsz engem a nyugtalant,

S adhatsz békességet, nyugalmat,
Mennyei áldást életembe ragyogó
szereteted által.

*Uram téged csodálva áld
Himnuszot zeng az egész világ
Mert lakozol mi közöttünk
Testté lett Ige, dicsériünk.*

Nevedet ma hálás szívvel magasztaljuk,
S ha vannak kítaszítottak, akiért
megszülettél,
Ha vannak bölcsek, kiket csilla-
goddal lenyűgöztél,

Ha vannak hatalomfél-
tők kiket felháborítottál,
Betegek, kiknek sebéért
sebeddel gyógyítást ad-
tál,
Szenvedők, kiknek re-
ményiséget adtál,
Hát most éléd hozunk
minden nyomorúságot,
keserűséget, gyötrelmet,
üldöztetést és bánatot,
S csak egyet kérünk:

légy velünk, hogy elviselhessük.
S ha mi tehetünk életünkkel, vigasz-
táló szavunkkal, szép tettekkel, ne-
mes gondolatokkal,
Hogy kevesebb legyen a szenve-
dés és több az öröm,
Akkor adj erőt, bölcsességet,
hogy tehessük,
S nevedre nagy dicsőséget szerez-
hessünk. Ámen.

Székeley Tamás

Betlehem

Ó fényességes
Ó békességes
Ó dicsőséges
Karácsony!

Szénakazlak mellett,
lám, angyal közelget.

Az égből indulva
Üzenetét hozza:

Ma született gyermek
A világ ismer meg!

Ó fényességes
Ó békességes
Ó dicsőséges
Karácsony!

Pásztorok hirdessék,
Minden szívnek tessék:

Ő az istállóban
fekszik a jászolban,

fekhelye gyalult fa,
pelenkája szalma.

Ó fényességes
Ó békességes
Ó dicsőséges
Karácsony!

József és Mária
ajkán zeng ária,

ökörké, számárka
kétfelől csodálja:

Világ ékessége,
kezdeté és vége!

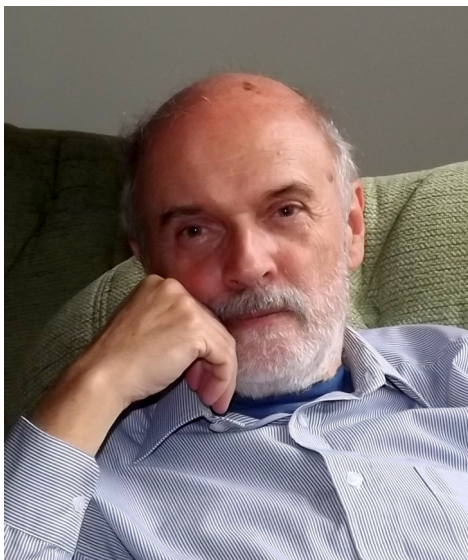
Ó fényességes
Ó békességes
Ó dicsőséges
Karácsony!

Presbiterek az Igéről: Szabó Attila

Sok ige zümmögött körülöttem életemben. Legkedvesebb nincsen. Ha mégis ki kellene egyet választani, akkor az a Jób 19,25: „Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” Gyönyörűnek találom, de sokszor tűnődtem rajta: Jób kire gondolhatott? Miféle előrelátása ez a bibliai szövegeknek?

Hitéletemben – egészen kisgyerekkorom óta – meghatározó volt a szüntelen Istenkeresés. Kihez imádkozom? Az első ilyen gyermeki képzeletemben megszületett élmény, hogy egy sötét zárt térbe képzelem magamat imádkozás közben. Isten nincs ott, de állandóan ott a lehetőség, hogy valaki be fog nézni oda. Kicsit féltem is ettől. Mit mondok egy számonkérésre? Voltak különböző

lépcsőfokok, de középiskolás koromban elég közel kerültem ahhoz, hogy mindennek hátat fordítok. Egyetemistaként az volt a fontos, hogy a hi-tem közölhető legyen. Tudjak valamit mondani, amikor rákérdeznek. Ter-

mészetesen később is voltak hullámvölgyek, Folytatódott a keresés és folytatódik mind a mai napig. Kicsoda az Isten? A válasz megfogalmazásánál ma ott tartok, hogy maga az Élet. Az a hatalmas rendező erő, aki sok minden más mellett a szeretetet és a szellemet

is, mint esszenciát magába foglalja.

Ebben a felismerésben pedig az a legfontosabb számunkra, hogy mi is a részei vagyunk. Te pedig kedves Testvérem átéltethed, hogy a szívdobbanásodtól függetlenül is létezel! Isten áldja a Gyülekezet minden tagját, békés karácsonyt kívánok szeretettel:

Szabó Attila

Kodály Zoltán emlékezete

A zeneszerző születésének 135., halálának 50. évfordulójára

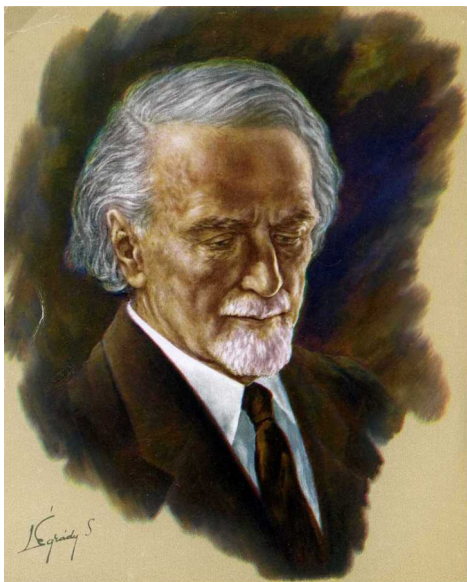
A hitvalló római katolikus Kodály Zoltán ökumenikus gondolkodását bizonyítja, hogy a XX. század magyar zenetörténetében ő indítja el a református egyházzene reneszánszát. Életművében a vers megzenésítések kiemelten fontos helyet foglalnak el. A Mester, aki a humán tudományoknak is magas szinten volt birtokában, biztos kézzel választotta ki azokat a költeményeket, amelyek az adott korban üzenetértékűek voltak. Élete végén az utolsó vers, amelyre kórusmű megkomponálást tervezte, Ady talán legkoncentráltabb vallásos költeménye, Az Isten harsonája című alkotása. Ez sajnos terv maradt csupán. Mégis nekünk az utókornak szól a testamentum:

„Parancsa ez: mindenki éljen.

Parancsa ez: mindenki örüljön.,,

Kodály Zoltán élete fő művét Kecskeméti Vég Mihálynak, a XVI. század református költőjének

55. zsoltár átköltésére írta. A Psalmus Hungaricusról józanítóan szókimondó összefoglalást találunk Prahács Margit tudós könyvtárigazgató 1944-ben írt cikkében: „Kodály Zoltán elévülhetetlen dicsősége, hogy ilyen alkotásra az a nemzet mutatott példát, amely a háború

legnagyobb megcsonkította és mártírja volt: a magyar... A kifejezésnek milyen mélyről szakadó ereje és őszintesége kellett ahhoz, hogy boldog, gazdag országok a magyar szenvedésektől olyan távol álló népek megrendülve figyeljenek fel a Magyar zsoltár hangjaira, és megérezzék a benne rejlő nemzeti tragédiát. Valóban ez a mű sohasem születhetett volna meg az előző korszak békés, nyárspolgári, önző légköréből, ez csak a háborús szenvedéseiből, trianoni porba

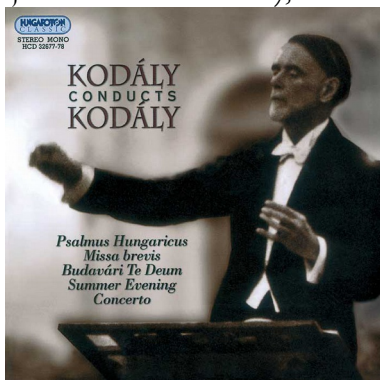
sújtottságából felemelkedő magyar lélek legmélyéről szakadhatott ki, ahol minden egyéni eltűnik egy nagy közösség sorsának egységében. A Psalmus Hungaricus nemcsak örök művészi érték, hanem a magyar nemzet egyik legnagyobb szellemi kincse is. Mert ez rázta fel a magyar lelket aléltságából, ez tanította meg újra hinni egy jobb jövőben.”

Csomasz Tóth Kálmán professzortól tudjuk, hogy Kodály Árokhaty Béla ösztönzésére kezdett foglalkozni a genfi zsoltárokkal. Az 1944-ben megjelent kétkötetes Iskolai énekgyűjteményben, amelyet Kerényi Györggyel közö-

sen állított össze, és amelyben Kodály célul tűzte ki egy értékorientáltan magyar egyszersmind európai énekanyag kijelölését, 10 genfi zsoltárt és 12 magyar történelmi dicséretet, hungarikát ad közre. Ezzel a magyar református egyházi zene leg szebb hagyományát integrálja a magyar iskola énekrepertoárjába. Kodály valamennyi genfi zsoltárból mindössze hetet tartott alkalmasnak arra, hogy többszólamú feldolgozást készítsen belőlük. A nagy történelmi egyéniségek maradandó értékű megszólalásai és üzenetei sokszor sors-

fordító eseményekhez kötődnek. Három évvel a trianoni békediktátum után született a Psalmus Hungaricus. Három évvel a II. világháború befejezése után komponálta a Mester az 50. genfi zsoltárt. Hogy mennyire jól látta a veszélyt, bizonyította a több évtizedes diktatúra az ateista ideológiájával („Ám gyűlölöd és megveted Igémet”), a koncepciók pereivel („Össze

ülsz vélek rágalmazásra felebarátod gyalázására”), az egyházi iskolák erőszakos államosításával. Kodály az 50. zsoltárral igaz megoldást mutatott, amely bő fél évszázaddal ezelőttől máig tükröt tart elénk, és mindenkori erőforrásul szolgál.

Szabó Dezső Bartókra és Kodályra, a „példamutató nagy ikerpár-ra” gondolt, amikor gyönyörű összefoglalásul ezt mondta: „Micsoda mennyei Jóvátételi Bizottság szavazta meg számunkra e két roppant biztatót, Bartókot és Kodályt e mohácsi-vészes mocsaras napokban.” Hinnünk kell, hogy a nem túl távoli jövőben maradéktanul megvalósulhat a Kodály által megálmodott erős és egészséges Éneklő Magyarország. És ebben református egyházzenéneknek is jelentős szerephez kell jutnia.

Berkesi Sándor

Megvalósult álom

Gyülekezetünk lelkipásztorának, Berkesi Gábornak régi álma valósulhatott meg december 10-én, mely egyben mérföldkő volt Hálaadás kórusunk életében. Isten kegyelméből felcsendülhetett Felix Mendelssohn Bartholdy 42. zsoltára szimfonikus zenekari kísérettel. Az erre az alkalomra összeállt zenekart szervezte, illetve a művet vezényelte Oláh Gábor, a Baptista Központi kórus karnagya, a Magyar Rádió énekkarának karnagya és baritonistája, nem utolsósorban Berkesi Gábor gyer-

mekkori barátja. Oláh Gábor örömmel fogadta el a felkérést erre a szolgálatra. Ezúton is szeretnénk neki köszönetet mondani! Nagy hála van a szívünkben mind a próbák, mind az előadás élményéért, hogy megismerhettük Oláh Gábor derűs, vidám stílusát, ugyanakkor lelkiségét, mely mély hitről tett tanúbizonyságot. Köszönet a Központi Református Kórusnak, akik szívvel-lélekkel jöttek szolgálni, a hangszereseknek, orgonistának, szólistáknak és persze a Hálaadás Kórus tagjainak a szolgálatra való odaszánásért! Soli Deo Gloria!

Berkesi Boglárka

Családi délután...

...advent-karácsony jegyében december 2-án szombaton

„... Néped készen állva, víg örömmel, énekelve vár, Szabadítónk jöjj el...”

Minden évben kedvesen várt esemény az Adventi családi délután, hiszen ez a nap egyházi rendünk szerint az év „szilveszter estéje”, az évkezdő adventi vasárnap előtt. Belépő a szeretett adventi időszakba. Idén is – örömünkre – nagyon megtelt a Tanácsterem. Generációk énekeltek együtt átmelegedett lélekkel a közismert adventi „szent slágereket”: „Adventi hírnök, friss fenyőág...”; „Jöjj, ó jöjj el Jézus Krisztusunk...”. Történelmi pillanat: Mihály Gyula művész úr, gyülekezetünk hűséges tagja pánsíppal vezette énekünket.

Megtekintettük a Názáreti Mária című film gyönyörű karácsonyi részletét, Székely Tamás felvezetésével, majd kezdetét vette az össznépi kézműves foglalkozás.

Öt asztalnál, szakmai irányítás mellett lehetett kreálni a kreatív gyermekeknek és felnőtteknek. Igmándi Bogi, Nagyné Klári, a Szőnyi házaspár Éva és Endre, Hornyákné Évi, Nagy Kati fáradhatatlanul segítették az elszánt alkotni vágyókat. A gyermekek ajándékot kaptak, köszönet Horváth Éva katechétánknak a korosztályos csomagok összeállításáért, és az egész alkalom megszervezéséért. Végül kezdetét vette a szeretetvendégség. Eddig is tudtuk, hogy mennyire finom a kacsaszír házikenyéren, hozzá édes hagyma, de az ottani „pusztítás” minden képzeletet felülmúlt. De fogyott a pogácsa és a sütemény is. Lamberth Győzőné Marika ez alkalommal is jelesre vizsgázott gasztro-nómiából. Hat óráig hirdettük alkalmunkat, mégis az utolsó család nyolc óra tájban ment el. Fáradtan, de igen jókedvűen ültünk le – a PRSC – szolgálattevők és családtagjaik közös vacsorára. Most is elhangzott Szőnyi Endre ajkáról a záró János Áldás:

„Legyen Jancsi, legyen Pista,
Pápista vagy kálomista,
Ki a borát ki nem issza,
Nem lesz annak lelke tiszta.”

Berkesi Gábor

Gyülekezeti híreink

Evangélizáció gyülekezetünkben

Advent első vasárnapja előtti héten, 2017. november 27–29. között Kárpátaljáról érkezett közénk Radvánszky Ferenc lelkipásztor. Legyen hálaadás az alkalmakért!

Kárpát-medencei imanap

A Hálaadás Református Nőszövetség szervezésében, december 4-én este tartottuk gyülekezetünkben a Kárpát-medencei imanapot. Az imanap gondolata a 2004. december 5-ei kettős állampolgárságról szóló népszavazás kudarca kapcsán, az anyaország határain túli magyarság sorsával való együttérzés jeléül született.

Az imaprogram során minden évben más-más országrész és egyházkerület

mutatkozik be, tárja fel örömeit és gondjait, hív hálaadásra és könyörgésre... A liturgiát idén a Tiszán-inneni Református Nőszövetség állította össze.

Presbiterválasztás 2017

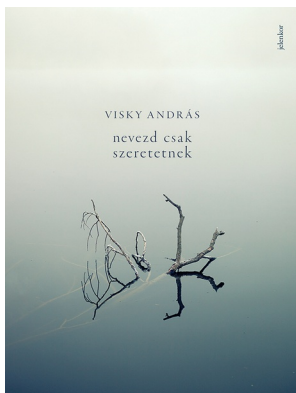
Egyházi törvényeink szerint idén presbiteri tisztújításra kerül sor. Advent előtt tartottuk presbitereink név szerinti bemutatását, advent első vasárnapján pedig a szavazást. Az új presbitérium 2018 januárjában kezdi meg munkáját. Isten áldja a gyülekezet régi és új elöljáróit!

Videofelvételek a honlapon

2017. december 12-én a televízió Hír-Érték című műsorában lelkészeink, Berkesi Gábor és Székely Tamás szerepeltek. Az erről készült videó letölthető honlapunkról. Az adventi zenés istentisztelet, valamint a Filharmonia Brahms: Német requiem c. előadása szintén elérhetőek a pozsonyiuti.reformatus.hu > Élő ige > Koncert- és TV-felvételek menüpontja alatt.

Ajánló

Visky András: Nevezd csak szeretetnek

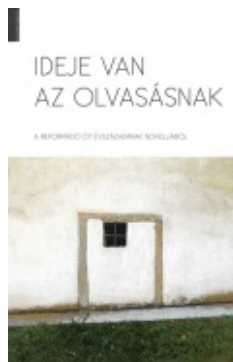

„Egyetlen könyvet ismerek behatóan, azaz mindennel együtt, ami és aki vagyok: a Bibliát. Szilánkos töredékek és nagy ívű elbeszélések, istentelen családtörténetek és sötét szerelmek: egy cenzúrázatlan, véres és boldog megváltástörténet dokumentuma, aminek már a gyermekkoromban saját jogú szereplőjévé lettem. Esténként, fogságunk éveiben anyám nyitotta meg a könyvet, és a petróleumlámpa ugráló lángjánál felolvasta a napi szakaszt, én meg minden szavát értettem. Egyiptom, igen, itt élünk most, a szolgaság házában. A Vö-

rös-tenger pedig, igen, a szétterülő Duna kiismerhetetlen deltája. (...) De utána újabb, ismeretlen egyiptomok és némaságba burkolózott csipkebokrok állták el az utat, és még csak nem is odakünn. Megnyitom, elolvasom, hangos szóval, a napi szakaszt. És írom, tovább, az egyetlen könyvet.

Jelenkor, 1599 forint

Bölcsföldi András szerk.: Ideje van az olvasásnak

Húsz novella – húsz pillanatkép az elmúlt 500 év novellairodalmából, húsz történet, amely összekapcsolhat minket a reformációval, a történelemmel, múltunkkal, jelenünkkel és az ezekben felfedezett „istentörténetekkel”.

Kálvin kiadó, 1700 forint

Hálaadás. A Pozsonyi Úti Református Egyházközség állandó kiadványa. ♦ Szerkesztők: Berkesi Gábor, Berkesi Anna és Mátyás Imre. Fotó: Vajda László. Tördelés: Mátyás Imre. Fellelős szerkesztő: Berkesi Gábor. ♦ Készült az OpenOffice Writer segítségével. ♦ Nyomtatás: Copyrama kft. ♦ Szerkesztőség: 1133 Budapest, Pozsonyi út 58. ♦ E-mail: imre.matyas@gmail.com ♦ Honlap: <http://pozsonyiuti.reformatus.hu> ♦ Telefon: (1) 3-294-062